

**Dobra praktyka
w zakresie walidacji efektów uczenia się**

Wielka Brytania

Kwalifikacje „Umiejętności cyfrowe”

Dobra praktyka w zakresie walidacji efektów uczenia się. Wielka Brytania. Kwalifikacje "Umiejętności cyfrowe"

Na podstawie ekspertyzy autorstwa Petera Wilsona

Redakcja:

Aleksandra Wójcicka, Barbara Fijałkowska, Monika Niewielska

Instytut Badań Edukacyjnych

ul. Górczewska 8

01-180 Warszawa

tel. (22) 241 71 00; www.ibe.edu.pl

Wzór cytowania:

Instytut Badań Edukacyjnych (2019). *Dobra praktyka w zakresie walidacji efektów uczenia się. Wielka Brytania. Kwalifikacje "Umiejętności cyfrowe"*. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych.

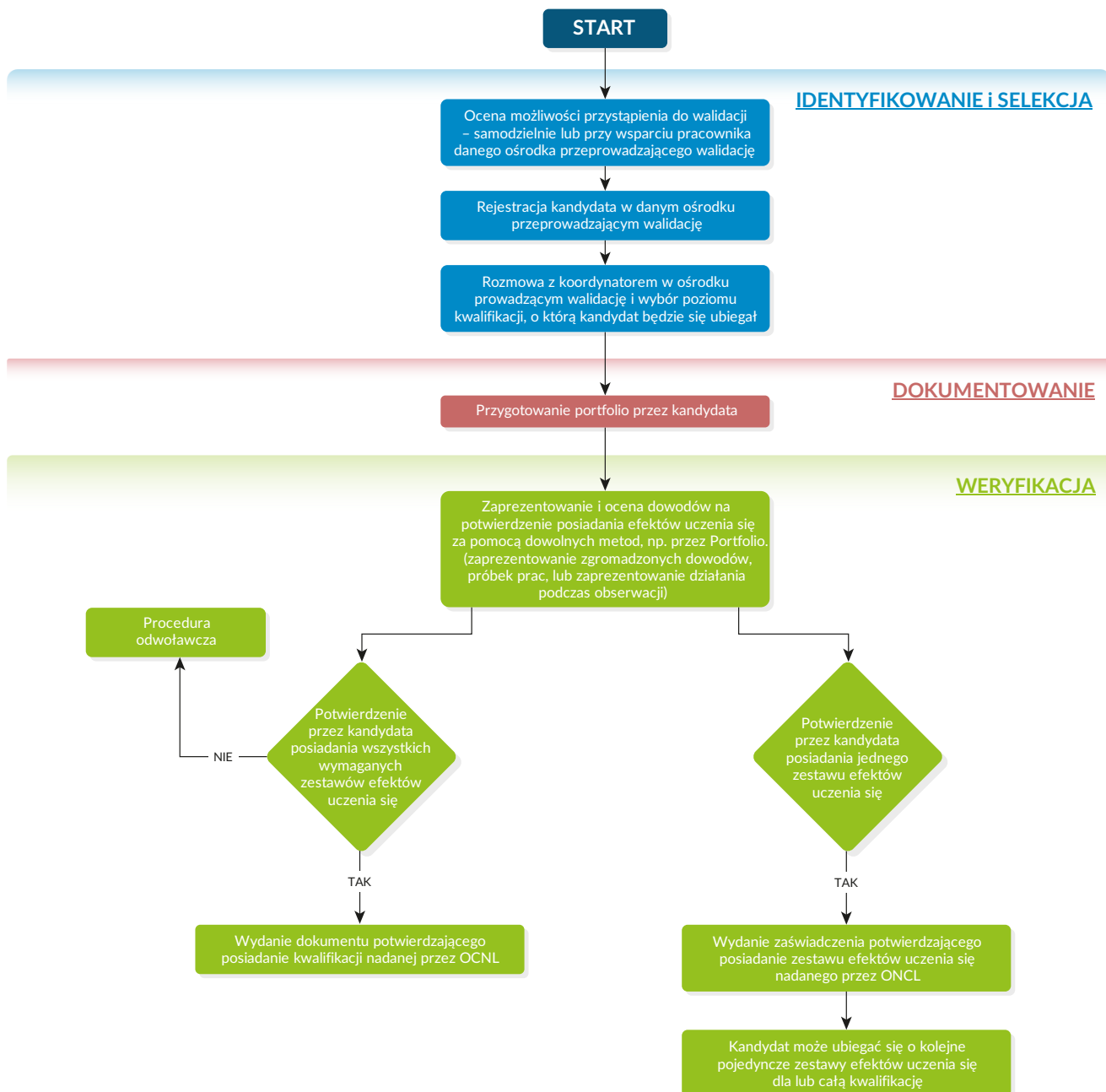
© Copyright by: Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2019

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu *Wspieranie realizacji II etapu wdrażania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji na poziomie administracji centralnej oraz instytucji nadających kwalifikacje i zapewniających jakość nadawania kwalifikacji*.

Egzemplarz bezpłatny

Spis treści

1. Kraj, nazwa instytucji	5
2. Strona internetowa instytucji	5
3. Nazwa kwalifikacji, której dotyczy dobra praktyka	5
4. Krótki opis procesu walidacji	5
5. Szczegółowy opis procesu walidacji	6
5.1. Informowanie i identyfikowanie	6
5.2. Dokumentowanie	6
5.3. Weryfikacja	6
5.4. Certyfikowanie	7
6. Metody walidacji	7
7. Zasoby kadrowe	8
8. Warunki organizacyjne i materialne	9
9. Zapewnienie jakości walidacji	9
10.1. Wewnętrzne zapewnianie jakości	9
10.2. Zewnętrzne zapewnianie jakości	10
10.3. Monitoring	10
10.4. Odwołania	11
10. Finansowanie	11
11. Kontekst funkcjonowania dobrej praktyki	11
12. Ograniczenia	12
Komentarze	13

1. Kraj, nazwa instytucji

- Wielka Brytania
- Open College Network Londyn (OCNL)

2. Strona internetowa instytucji

<https://www.ocnlondon.org.uk/>

3. Nazwa kwalifikacji, której dotyczy dobra praktyka

Komentarz

Certyfikat w zakresie umiejętności cyfrowych (ang. OCNLR Level 1 Certificate in Digital Skills)

Poziom 1. Regulated Qualifications Framework

Poziom 2. Europejskiej Ramy Kwalifikacji (ERK)

oraz wchodząca w skład certyfikatu:

Zaświadczenie w zakresie umiejętności cyfrowych (ang. OCNLR Level 1 Award in Digital Skills)

Poziom 1. Regulated Qualifications Framework

Poziom 2. Europejskiej Ramy Kwalifikacji (ERK)

4. Krótki opis procesu walidacji

Komentarz

Opisane tu kwalifikacje mają potwierdzić, że osoba, która je posiada, ma wystarczające umiejętności cyfrowe, aby efektywnie je wykorzystywać w pracy zawodowej. Grupą docelową są osoby uczące się, np. w szkole lub w ramach szkoleń prowadzonych przez OCNL, a także dorośli nie posiadający żadnego potwierdzenia swoich podstawowych umiejętności cyfrowych. Jest to obecnie niezwykle potrzebne na rynku pracy w różnych sektorach.

Efekty uczenia się, które należy potwierdzić w ramach walidacji, są zawarte w opisie danej kwalifikacji. Opis kwalifikacji (ang. *qualification's specialisation*) zawiera także dodatkowe informacje, m.in. wskazówki dotyczące oceniania. Każdy efekt uczenia się jest powiązany z zestawem kryteriów weryfikacji.

Na wstępie warto podkreślić, że w systemie angielskim – podobnie jak w pozostałych systemach brytyjskich – kwalifikacje są własnością instytucji, która zgłosiła je do systemu. z tego właśnie względu w nazwach kwalifikacji pojawia się odniesienie do konkretnej instytucji, np. OCNLR Level 1 Certificate in Digital Skills. Najczęściej ta sama instytucja pełni również funkcję instytucji walidującej i certyfikującej (ang. *awarding organisation*). Co więcej, OCNL cyklicznie aktualizuje oraz wprowadza potrzebne modyfikacje kwalifikacji.

Każda instytucja, która chce nadawać kwalifikacje, musi uzyskać akredytację regulatora kwalifikacji, czyli tzw. Ofqual. Walidację prowadzą instytucje, które również szkolą w określonym zakresie (ang. *provider*). Mogą to być szkoły, firmy szkoleniowe, podmioty gospodarcze, stowarzyszenia przedsiębiorców lub koledże. Zawierają one umowy z podmiotami nadającymi kwalifikacje, w przypadku opisywanych kwalifikacji cyfrowych – z OCNL. Instytucje kształcące muszą wykazać, że spełniają ustalone standardy jakości nauczania i sprawdzania (przy czym muszą też zapewnić rozdzielność tych procesów) oraz wykazać, że stosują się do kryteriów weryfikacji efektów uczenia się zawartych w opisie kwalifikacji.

Wszystkie kwalifikacje zamieszone w Regulated Qualifications Framework (prowadzonym przez Ofqual) muszą mieć taką samą strukturę. Składają się z pogrupowanych w zestawy efektów uczenia się. Do każdego zestawu przypisany jest poziom, kryteria weryfikacji oraz nakład pracy, czyli liczbę godzin potrzebnych do jego uzyskania. Najmniejsza jednostka nakładu pracy, to tzw. *credit*, czyli ok. dziesięciu godzin.

Może się zdarzyć, że ten sam zestaw efektów uczenia się, może wchodzić w skład kilku różnych kwalifikacji. Kwalifikacje mogą się składać zarówno z zestawów obowiązkowych, jak też nieobowiązkowych – definiują to tzw. reguły łączenia zestawów (ang. *rules of combination*).

Na etapie weryfikacji asesor z ośrodka prowadzącego walidację sprawdza, czy kandydat posiada efekty uczenia się zawarte w opisie kwalifikacji. Podczas weryfikacji stosowane są różne metody, które przybliżone zostaną w dalszej części tego opracowania. Certyfikacja z kolei polega na przyznaniu punktów za nabyte zestawy efektów uczenia się. Kandydaci, którzy spełnili wszystkie warunki, otrzymują dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji lub poszczególnych zestawów efektów uczenia się.

5. Szczegółowy opis procesu walidacji

Komentarz

5.1. Informowanie i identyfikowanie

Materiały informacyjne OCNL są dostępne online i zawierają dla każdej kwalifikacji:

- efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji;
- przewidywany nakład pracy w przeliczeniu na tzw. *credits*;
- informacje nt. sposobu oceny;
- informację nt. kosztu tego procesu;
- oraz dodatkowe informacje, np. datę ostatniego audytu kwalifikacji.

Zgodnie z tzw. regułami łączenia zestawów dla uzyskania zaświadczenia należy zdobyć 6 punktów (*credits*), co odpowiada 60 godzinom nakładu pracy. Natomiast, aby uzyskać certyfikat, należy zdobyć aż 15 punktów: 3 punkty za zestaw obowiązkowy oraz 12 punktów za zestawy opcjonalne.

Zestaw obowiązkowy dotyczący bezpieczeństwa i ochrony danych w sieci (ang. *Digital Safety and Security*) jest wspólny dla kwalifikacji z zakresu umiejętności cyfrowych, niezależnie od poziomu. Zestaw ten składa się z efektów uczenia się dotyczących ochrony siebie oraz innych w sieci, podejmowania środków ostrożności w celu zapewnienia bezpieczeństwa danych oraz przestrzegania prawnych i organizacyjnych procedur oraz wytycznych obowiązujących w pracy online. Natomiast za każdy zestaw opcjonalny można uzyskać od 2 do 5 punktów. Są to zestawy dotyczące tworzenia treści cyfrowych w postaci formacie audio lub wideo, tworzenia stron internetowych, projektowania cyfrowego, używania aplikacji mobilnych, znajomości podstaw programowania oraz wielu innych.

Instytucja nie oferuje kandydatowi rozbudowanego wsparcia doradcy w zakresie identyfikowania efektów uczenia się. Jednak po zapoznaniu się z ofertą i zarejestrowaniu się, kandydat może skorzystać z porady pracowników konkretnego centrum odnośnie wyboru odpowiedniej kwalifikacji oraz oferty szkoleniowej.

Kandydat może omówić z opiekunem, czyli koordynatorem procesu w danym ośrodku, wymagania dotyczące weryfikacji, a następnie zdecydować, czy wybrana przez niego kwalifikacja jest adekwatna do posiadanych przez niego efektów uczenia się. Kandydat może później zmienić swoją decyzję odnośnie wyboru kwalifikacji oraz ponownie uzyskać poradę, ale może się to wiązać z dodatkowym kosztem.

5.2. Dokumentowanie

W przypadku rozpatrywanych kwalifikacji, instytucja nie oferuje wsparcia doradcy również w zakresie dokumentowania efektów uczenia się.

Proces potwierdzania efektów uczenia się w OCRL różni się od tego, jaki został przyjęty w ZSK. Etapy identyfikowania i dokumentowania są inaczej rozumiane niż te w Polsce. Oba występują, nie są jednak rozpatrywane jako etap procesu walidacji, który utożsamiany jest z weryfikacją.

5.3. Weryfikacja

Weryfikacja efektów uczenia się leży w gestii instytucji kształcącej, która jest odpowiedzialna również za walidację. OCNL zachęca poszczególne ośrodki do opracowania metod walidacji dopasowanych do potrzeb kandydatów. Warto jednak zauważyć, że pomimo ewentualnych różnic w metodach, spójność działań poszczególnych ośrodków jest zapewniona przez standard walidacji opisany w kwalifikacji.

OCNL opracowuje szczegółowe wytyczne dla ośrodków walidujących w zakresie weryfikacji umiejętności cyfrowych, tak aby były wiarygodne, adekwatne i dopasowane do zakresu kwalifikacji. Wytyczne są zawarte w poradniku, z którego korzystanie jest nie jest obowiązkowe, chociaż niezwykle pomocne, szczególnie w sytuacji, w której dany ośrodek po raz pierwszy przeprowadza walidację w zakresie tej kwalifikacji. Wytyczne są powiązane z zestawami efektów uczenia się i kryteriami ich weryfikacji. Obejmują także wskazówki dla kandydatów oraz listy kontrolne i arkusze oceny dla asesorów, przydatne do sprawdzenia, czy przedstawione przez kandydata dowody umiejętności cyfrowych są wiarygodne, odpowiednie i wystarczające.

Etap weryfikacji polegający na ocenie przedstawionych dowodów jest identyczny dla wszystkich poziomów kwalifikacji, niezależnie od tego, czy kandydat stara się o zaświadczenie, certyfikat czy też dyplom. Zapewnia to transparentność i porównywalność wyników walidacji. Umożliwia także przenoszenie osiągnięć w systemie brytyjskim. Co więcej, przenoszenie osiągnięć jest możliwe dzięki samej konstrukcji kwalifikacji, która jest złożona z mniejszych całości czyli zestawów efektów uczenia się. Mniejsza kwalifikacja (kończąca się uzyskaniem zaświadczenia) może składać się z zestawów efektów uczenia się, które mogą również być obecne w kwalifikacji większej (kończącej się uzyskaniem certyfikatu). w takiej sytuacji potwierdzony zestaw efektów uczenia się w ramach mniejszej kwalifikacji, zostanie uznany w poczet większej kwalifikacji bez konieczności przechodzenia powtórnej walidacji.

5.4. Certyfikowanie

Certyfikowanie występuje w dwóch formach. Pierwszą z nich jest potwierdzenie efektów uczenia się dla konkretnego zestawu i przyznanie określonej dla tego zestawu liczby punktów (*credits*), odzwierciedlającej nakład pracy.

Drugą formą certyfikowania jest wydanie dokumentu poświadczającego uzyskanie całej kwalifikacji, czyli kompletu zestawów efektów uczenia się. Dokument przyznawany jest osobom, które spełniły wszystkie wymagania i uzyskały pozytywny wynik walidacji.

W przyszłości OCNL planuje wprowadzić w ramach certyfikowania system **Open Badges** (zob. <https://openbadges.org/>). Kandydat będzie mógł udostępnić pracodawcy bazę on-line swoich prac oraz informacje o uzyskanych odznakach, certyfikatach bądź dyplomach. Pracodawca, klikając w link na ekranie, będzie mógł obejrzeć posiadane przez kandydata zestawy efektów uczenia się oraz kwalifikacje, uzyskać również informacje nt. kryteriów weryfikacji i nakładu pracy.

6. Metody walidacji

Punktem odniesienia dla wyboru metod stosowanych podczas walidacji jest opis kwalifikacji. Metody powinny umożliwiać przystąpienie do walidacji każdemu kandydatowi, niezależnie od sposobu i kontekstu jego uczenia się. Kryteria weryfikacji powinny być obserwowalne i mierzalne, powinny też być zbieżne z opisem danej kwalifikacji.

Ponieważ w ramach walidacji dla kwalifikacji z obszaru umiejętności cyfrowych nie przewiduje się wsparcia w zakresie identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się, w niniejszym opracowaniu zostały omówione jedynie metody stosowane na etapie weryfikacji. Tak jak zostało to już odnotowane wcześniej, OCNL nie narzuca instytucjom walidującym metod oceny. Ma jednak obowiązek dopilnować, aby wybrane metody były adekwatne do wymagań zawartych w opisie kwalifikacji i zapewniały wiarygodne wyniki. w praktyce oznacza to, że jakkolwiek można stosować różne metody, to rzetelne i wiarygodne wyniki zapewnią jedynie niektóre z nich.

Kwalifikacje OCNL są oparte na tzw. matrycy oceny, która określa zakres metod – zalecanych i opcjonalnych – dla danej kwalifikacji. Kandydat musi potwierdzić wszystkie efekty uczenia się i kryteria oceny, aby otrzymać punkty. Nie mogą one zostać przyznane za częściowe osiągnięcie zestawu.

Kwalifikacje z zakresu umiejętności cyfrowych również nie określają jednoznacznie ani metod weryfikacji, ani nie zawierają wytycznych odnośnie dowodów przedstawianych przez kandydata. Zapewnia to instytucjom prowadzącym walidację maksymalną elastyczność w zakresie dobierania metod dla poszczególnych kandydatów i tym samym pozwala na uzyskanie lepszych wyników przez kandydatów.

Kwalifikacje z zakresu umiejętności cyfrowych silnie akcentują wartość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy przez kandydata. Dlatego właśnie przyjęto, że należy wymagać od kandydata okazania efektów jego pracy, a następnie sprawdzić ich działanie, zamiast testować, czy kandydat potrafi opisać, jak coś działa w teorii. z tego właśnie powodu najczęściej stosowaną metodą – spośród wielu innych – jest analiza dowodów przedstawianych przez kandydata w formie portfolio. Rekomendowane jest prezentowanie projektów lub dzieł, jednak nie ma ograniczeń co do formy prezentowania dowodów. Zgromadzone i udostępnione dowody mogą czasem wymagać uzupełnienia, w takiej sytuacji kandydat jest proszony o rozmowę bądź załączenie opisu.

Wymagania dotyczące dowodów mogą być dostosowywane do potrzeb poszczególnych osób lub grup, zaś same dowody powinny być elastyczne, zróżnicowane i adekwatne. Mogą być przedstawione w dowolnej formie, m.in. jako pliki audiowizualnej lub jako dzienniki, pamiętniki, arkusze odpowiedzi, wersje robocze dokumentów, zapisy obserwacji, listy kontrolne i inne. Przy kompletowaniu, a później sprawdzaniu dokumentów i prac kluczowe jest zadbanie o to, aby spełniały one określone wymagania. Przedstawione dowody powinny być:

- autentyczne – muszą być wynikiem działania lub aktywności osoby uczącej się;
- wystarczające – powinny umożliwić asesorowi dokonanie spójnej i wiarygodnej oceny;
- adekwatne – czyli odpowiednie dla poziomu kwalifikacji.

Ponieważ instytucje walidujące korzystają z różnego oprogramowania do wspierania procesu uczenia się oraz procesu oceniania, OCNL nie wymaga użycia konkretnych narzędzi do przeprowadzania weryfikacji on-line. Zbieranie dowodów podlegających ocenie może być jednak czasochłonne, z tego powodu nauczyciele, asesory i moderatorzy zgłosili potrzebę stworzenia narzędzia, które redukujełoby ilość procedur i pracy biurowej, a także zmniejszałoby stres związany z procesem oceniania. OCNL stworzyło w odpowiedzi darmowe narzędzie o nazwie Open College Network London ePortfolio Tool (OPT) i udostępniło instytucjom walidującym.

System OPT umożliwia przechowywanie dowodów w formacie tekstowym, dźwiękowym, graficznym lub wideo. Narzędzie jest proste w użyciu i nie wymaga przeszkolenia. Zostało stworzone w dwóch wersjach: ogólnej – dla centrów OCNL oraz specjalnej – dostosowanej do wymagań szkół wyższych, na potrzeby których OCNL przygotowuje kwalifikacje.

7. Zasoby kadrowe

Komentarz

Wymagania dotyczące kompetencji osób przeprowadzających walidację są wpisane w system zapewniania jakości w danym ośrodku. Ofqual wymaga, aby każda instytucja walidująca zatrudniała kadre posiadającą zarówno wiedzę przedmiotową z zakresu danej kwalifikacji, jak też kompetencje asesorskie, czyli dotyczące umiejętności oceniania. Poszczególne instytucje samodzielnie definiują te warunki zatrudnienia, ale OCNL ma prawo zarządzać przedstawieniami dowodów, że rzeczywiście kadra danej instytucji legitymuje się wymaganymi kompetencjami. Nie zawsze łatwo jest zagwarantować równowagę wiedzy eksperckiej i kompetencji asesorskich, dlatego OCNL oferuje wsparcie w postaci szkoleń dla asesorów oraz udziela wskazówek dotyczących doboru metod i narzędzi walidacji. Warto dodać, że niektórzy asesory posiadają specjalistyczne kwalifikacje w zakresie oceniania, nie jest to jednak wymagane.

Osoby przeprowadzające weryfikację są wyznaczone przez instytucję walidującą. Instytucja taka musi

wykazać, że asesorzy zaangażowani w proces walidacji rozumieją zasady oceniania oraz mają doświadczenie w stosowaniu metod opartych na tych właśnie zasadach. Asesorzy powinni stale aktualizować kompetencje związane z pełnieniem swojej funkcji i dostarczać dowody świadczące o doszkalaniu się i rozwoju zawodowym.

OCNL zapewnia wsparcie w formie szkoleń dla asesorów za pośrednictwem specjalnie stworzonej platformy internetowej, a także oferuje serię bezpośrednich sesji szkoleniowych przez cały rok. w przypadku niektórych instytucji walidujących odbycie szkolenia przez wszystkich zatrudnionych tam asesorów jest warunkiem prowadzenia walidacji przez tę instytucję w zakresie konkretnej kwalifikacji.

8. Warunki organizacyjne i materialne

Podczas procesu walidacji efektów uczenia się z zakresu umiejętności cyfrowych nie jest wymagane zapewnienie szczególnych warunków organizacyjnych. Wiele działań związanych z weryfikacją umiejętności cyfrowych może zostać realizowanych metodami konwencjonalnymi (np. na papierze) lub na urządzeniach mobilnych. Wszelkie specyfikacje sprzętowe i materialne wprowadzałyby zbędne ograniczenia dostępu. Wymagane jest jedynie zapewnienie przez instytucję walidującą dostępu do bezpiecznych urządzeń, za pomocą których kandydat będzie mógł przedstawić dowody swoich kompetencji. Istotnie jest również umożliwienie dostarczania dowodów za pomocą urządzeń mobilnych. Co więcej, oceniający muszą być jednak w stanie uwierzytelnić dowody, czyli potwierdzić, że zostały one wytworzone przez kandydata samodzielnie. w tym celu mogą obserwować kandydata podczas wykonywania poszczególnych zadań oraz odnotowywać jego kolejne czynności.

Tematyka dowodów, jakie kandydat może zaprezentować, jest dowolna w takim zakresie, w jakim te dowody umożliwiają sprawdzenie posiadania określonych efektów uczenia się. Zadania w ramach weryfikacji łączą sprawdzanie przygotowanych dowodów z obserwacją aktywności kandydata. Jeżeli w trakcie obserwacji kandydat wytworzy nowe dowody, powinny one zostać odnotowane przez asesorów i następnie mogą zostać wykorzystane przez kandydata przy ubieganiu się o nadawanie kolejnej kwalifikacji. Kandydat może zapisać i opublikować rezultaty swoich działań w Internecie lub wydrukować i przechowywać w teczce z pozostałymi „papierowymi” dowodami. Instytucje walidujące rejestrują i przechowują zarówno dowody w formie cyfrowej jak też tradycyjnej, korzystając przy tym z różnego rodzaju oprogramowania.

Kwalifikacje są opisane w przewodniku dostępnym na stronie internetowej OCNL. Instytucje, które chciałyby w ramach swojej oferty kształcić i prowadzić walidację dla kwalifikacji OCNL z zakresu umiejętności cyfrowych, mogą w ten sposób sprawdzić, czy spełniają warunki odnośnie kadry i wymogów technicznych.

9. Zapewnienie jakości walidacji

10.1. Wewnętrzne zapewnianie jakości

W modelu przyjętym przez OCNL walidację przeprowadzają asesorzy. OCNL nie angażuje się bezpośrednio w proces sprawdzania i nadawania kwalifikacji. Natomiast założono, że taki model funkcjonowania będzie wymagał skutecznego systemu ewaluacji wewnętrznej. Przeprowadzają ją pracownicy danego ośrodka, tzw. moderatorzy wewnętrzni (*Internal Moderators*, IM), którzy kontrolują jakość pracy asesorów.

Moderatorów wewnętrznych instytucje wyznaczają we własnym zakresie. Osoby pełniące tę funkcję dbają o to, aby procesy weryfikacji odbywały się w sposób uczciwy i rzetelny. Gwarancją rzetelności tego procesu jest rozdział funkcji asesora i moderatora. Zadaniem moderatorów jest:

- koordynowanie procesu weryfikacji,
- losowe sprawdzanie zadań stosowanych w ramach weryfikacji,
- oraz standaryzowanie procesu weryfikacji.

W ramach dbałości o jakość, OCNL oferuje wsparcie oraz szkolenia dla moderatorów wewnętrznych. Ponieważ

prorowadzenie dokumentacji przez moderatora wewnętrznego ma kluczowe znaczenie dla zapewniania jakości, OCNL przygotowało szablony służące do sprawozdawania i raportowania. Dokumenty przygotowane przez moderatorów wewnętrznych mają istotne znaczenie w przypadku odwołań lub innych koniecznych do wyjaśnienia sytuacji.

Moderatorzy wewnętrzni starają się również identyfikować problemy w osiąganiu efektów uczenia się u kandydatów. Jeżeli takie problemy zostały spowodowane błędami asesora (np. niedopasowanie metod weryfikacji), to zdiagnozowanie problemu przez moderatora umożliwia kandydatowi powtórny weryfikację lub przedstawienie dodatkowych dowodów.

10.2. Zewnętrzne zapewnianie jakości

Ze względu na liczbę oferowanych kwalifikacji, OCNL wyznacza moderatorów zewnętrznych (*External Moderator*, EM), którzy dbają o jakość procesów w danej instytucji, lecz są od niej niezależni. Ich rolą jest kontrolowanie, czy procesy zapewniania jakości w poszczególnych instytucjach są rzetelnie prowadzone oraz czy próbki ocen przedstawianych przez moderatorów wewnętrznych są wystarczające dla dokonania wiarygodnej oceny pracy asesorów. Głównym celem działań moderatorów zewnętrznych jest ocena rzetelności walidacji, a nie osiągnięć kandydata.

Moderacja zewnętrzna jest prowadzona w większości przypadków przez moderatorów z OCNL. Przed rozpoczęciem pracy moderator zewnętrzny kontaktuje się z moderatorem wewnętrznym danej instytucji. W niektórych jednak przypadkach moderatorem zewnętrznym może być specjalista z danego sektora lub z danej kategorii kursów. Moderatorzy zewnętrzni mogą sprawować kontrolę nad wszystkimi kwalifikacjami OCNL, które są oferowane przez daną instytucję.

OCNL opracowało podręcznik oraz szkolenia dla moderatorów zewnętrznych. Uruchomił również forum online, na którym moderatorzy mogą się dzielić swoimi doświadczeniami. Pracownicy OCNL mogą z kolei obserwować pracę moderatora zewnętrznego, oceniać jej wyniki, a także pozyskiwać informacje zwrotne od konkretnych instytucji na temat skuteczności ich pracy.

10.3. Monitoring

Pracownicy OCNL prowadzą monitoring instytucji walidujących. Jednym z warunków zaliczenia danej organizacji w poczet instytucji walidujących jest umożliwienie pracownikom OCNL wglądu do wewnętrznych procedur dotyczących procesu uzyskania kwalifikacji. Na tej podstawie przeprowadzana jest coroczna ocena ryzyka dla danej instytucji. Zdecydowana większość instytucji zaliczana jest do instytucji o niskim, marginalnym lub umiarkowanym ryzyku, czyli takich, których działania nie budzą poważniejszych zastrzeżeń. Tylko nieliczne instytucje otrzymują status wysokiego ryzyka i są wtedy ściśle monitorowane przez OCNL. Wiąże się to z regularnymi wizytami pracowników OCNL oraz sporządzaniem okresowych raportów nt. procesów zachodzących w tej instytucji.

Dodatkowym rodzajem monitoringu jest gromadzenie informacji nt. szeroko pojętej działalności danej instytucji. OCNL wymaga, aby wszystkie instytucje oferujące kwalifikacje z zakresu umiejętności cyfrowych prowadziły działania wspierające zdobywanie kwalifikacji. z uwagi na to, że kwalifikacje cyfrowe stanowią nowość w ofercie, personel OCNL utrzymuje regularne kontakty z instytucjami walidującymi, w celu konsultowania metod walidacji na bieżąco. Taki interakcje przyczyniają się do zmian prowadzących do poprawy jakości kwalifikacji i zwiększania ich dostępności.

Instytucje walidujące są zobowiązane do przekazywania OCNL informacji dotyczących wdrażania procesu nadawania kwalifikacji. Tak jak zostało to już wspomniane, kwalifikacje z zakresu umiejętności cyfrowych są stosunkowo nowe w systemie, z tego względu dane ich dotyczące nie są jeszcze dostępne. Wiadomo jednak, że kwalifikacje cieszą się głównie zainteresowaniem uczniów rozwijających kompetencje cyfrowe w ramach rozszerzonego programu szkolenia zawodowego. Do kręgu zainteresowanych zaliczają się także osoby, dla których kompetencje cyfrowe są tylko uzupełnieniem innych obszarów zawodowych. Pod koniec pierwszego roku nadawania tych kwalifikacji OCNL przeprowadzi ich monitoring. Jego wynik może spowodować istotne

zmiany polegające na rozszerzeniu lub zawężeniu zestawów efektów uczenia się lub polegające na dodaniu lub odjęciu poszczególnych zestawów.

10.4. Odwołania

Wszystkie instytucje oferujące kwalifikacje OCNL muszą opracować wewnętrzne procedury regulujące kwestię odwołań od decyzji kończącej walidację. OCNL opracowuje wytyczne dla ośrodków kształcących i przeprowadzających walidację. Mogą one wymagać od niektórych ośrodków zmiany polityki w tym zakresie, szczególnie w przypadku, jeżeli dotychczasowe procedury danej instytucji są sprzeczne z wymaganiami OCNL bądź gdy okazały się nieskuteczne.

Procedura odwoławcza powinna zostać przeprowadzona w instytucji, w której została przeprowadzona walidacja. Za pierwszy etap procesu odwoławczego odpowiedzialny jest kierownik asesora dokonującego oceny. Jeśli na tym etapie odwołanie nie zostanie rozstrzygnięte, wówczas sprawa może zostać skierowana do dalszego rozpatrzenia. Kolejną instancją jest kierownik wyższego szczebla w danej instytucji, zwykle wspierany przez komisję odwoławczą lub grupę o podobnym zakresie działania. Jeśli i na tym etapie nie uda się rozwiązać problemu, możliwe jest odwołanie się do OCNL. Na trzecim i ostatnim etapie procesu odwoławczego personel OCNL bada wszystkie aspekty procesów, jakie miały miejsce w danym ośrodku od oceny wstępnej po końcową i rozstrzyga, czy odbyły się one w sposób prawidłowy. W celu zapewnienia rzetelności tego procesu, w prace może zostać zaangażowany członek zarządu OCNL.

10. Finansowanie

OCNL pobiera opłaty za oferowane kwalifikacje, przy czym ich wysokość różni się w zależności od rodzaju kwalifikacji. Kandydat uiszcza opłatę na konto instytucji kształcących i walidujących, a te następnie przekazują je do OCNL.

W przypadku kwalifikacji uznanych przez Ofqual i wpisanych do rejestru (tj. kwalifikacje OCNL), istnieje wiele możliwości otrzymania dofinansowania. Dokładne zasady finansowania kształcenia ustawicznego i kształcenia dorosłych prowadzącego do uzyskania kwalifikacji określone są przez rząd Zjednoczonego Królestwa.

W ramach obecnie funkcjonujących przepisów nie jest możliwe, aby kandydat samodzielnie ubiegał się o dofinansowanie ze środków publicznych. Może to zrobić jedynie poprzez instytucję walidującą. Kandydat może otrzymać dofinansowanie z Agencji ds. Finansowania Edukacji i Umiejętności (Education and Skills Funding Agency – ESFA) pod warunkiem, że (a) dana kwalifikacja jest wpisana do rejestru oraz (b) instytucja walidująca jest uznawana przez ESFA. Warto nadmienić, że obecnie wszystkie instytucje prowadzące walidację w zakresie kwalifikacji OCNL są uznawane przez ESFA. Zasady przyznawania dofinansowania są tak zaprojektowane, aby promować stały rozwój kompetencji. Dla przykładu: oznacza to niewielkie prawdopodobieństwo otrzymania funduszy ESFA na kolejną kwalifikację z tego samego poziomu. Dofinansowanie ze środków publicznych obejmuje wszystkie koszty otrzymania kwalifikacji, w tym rejestrację i certyfikację.

Kandydat może samodzielnie pokryć wszystkie lub część kosztów uzyskania kwalifikacji. Natomiast według danych OCNL, wszystkie osoby ubiegające się o dofinansowanie w zakresie kwalifikacji cyfrowych uzyskały stu procentowe wsparcie ze środków publicznych.

11. Kontekst funkcjonowania dobrej praktyki

Praca OCNL regulowana jest przez tzw. Ofqual – the Office of Qualifications and Examinations Regulation (Biuro ds. regulacji kwalifikacji i egzaminów). Jest to pozaministerialny departament, nad którym sprawuje kontrolę powołany do tego starszy urzędnik państwowy.

Departament ten pełni funkcję regulującą i kontrolną. Ma na celu monitorowanie i wykrywanie ewentualnych błędów w systemie edukacji, w tym przy egzaminowaniu. Rolą urzędu jest utrzymywanie określonych

standardów i wysokiego poziomu zaufania do kwalifikacji.

Ofqual publikuje i aktualizuje rejestr wszystkich kwalifikacji w odniesieniu do ramy kwalifikacji (Regulated Qualifications Framework) w Anglii. Rejestr dostępny jest na stronie: <https://register.ofqual.gov.uk>.

Do maja 2016 r. urząd regulował również kwalifikacje zawodowe w Irlandii Północnej.

Skrót w nazwie kwalifikacji (OCNLR) dotyczy wcześniejszej, już nieużywanej nazwy organizacji, czyli Open College Network London Region.

12. Ograniczenia

Komentarz

Kwalifikacje z zakresu umiejętności cyfrowych wraz z nowatorskim podejściem do walidowania zostały wprowadzone przez OCNL czyli jedną z mniejszych organizacji; duże organizacje oferują dużo bardziej tradycyjne kwalifikacje z zakresu IT. Odzwierciedla to charakterystykę samego sektora cyfrowego, w którym mniejsze i młodsze organizacje szybciej reagują na zmieniające się technologie aniżeli większe organizacje, które rzadziej się stykają z użytkownikami oraz mają mniejszy dostęp do bezpośrednich informacji zwrotnych.

Nowo wprowadzone kwalifikacje od razu spotkały się z żywą reakcją praktyków, którzy proponowali kolejne modyfikacje i ulepszenia. Podpowiadali oni innowacyjne podejścia do niektórych kwestii oraz wskazywali potrzebę uzupełnienia kwalifikacji o dodatkowe efekty uczenia się tak, aby sprostać zmieniającym się wymaganiom rynkowym (np. we tworzeniu niestandardowych aplikacji). OCNL cyklicznie dokonuje przeglądu oferowanych kwalifikacji.

Tworzeniu kwalifikacji podzielonych na mniejsze części przyświecała idea, aby dzięki temu stały się bardziej dostępne oraz cieszyły się zainteresowaniem szerokiego grona odbiorców. Małe sukcesy mogą bowiem stanowić zachętę do dalszego doskonalenia się. Może to również przyczynić się do odkrywania nowych talentów w tej dziedzinie, która jest niezwykle istotna dla rozwoju społeczno-gospodarczego każdego kraju.

Komentarze

OCNL

OCNLR

OCNL: Open College Network London. Więcej o tej instytucji w części dot. kontekstu funkcjonowania dobrej praktyki.

Dyplomy, certyfikaty i zaświadczenia

wchodząca w skład certyfikatu

W Anglii dzieli się kwalifikacje na: małe (ang. awards – średnio 10-120 godzin potrzebnych uczącemu się na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się); średnie (ang. certificates – 130-360 godzin); oraz duże (ang. diplomas – powyżej 360 godzin). w wielu instytucjach zajmujących się nadawaniem kwalifikacji nie ma możliwości nabycia małych kwalifikacji. Jednak OCNL z racji na działania mające na celu propagowanie edukacji i ułatwianie dostępu do kwalifikacji dorosłym uczącym się, oferuje szereg kwalifikacji, również mniejszych, aby w ten sposób zachęcić do potwierdzania efektów uczenia się. Dodatkowo kwalifikacje w OCNL zaprojektowano w taki sposób, aby zdobycie małej kwalifikacji (np. Award in Digital Skills) prowadziło do szybszego zdobycia kwalifikacji z wyższego poziomu (np. Certificate in Digital Skills).

Ofqual

Ofqual

Więcej o tej instytucji w części dot. kontekstu funkcjonowania dobrej praktyki.

Open Badges

Open Badges

System Open Badges oparty jest na nadawaniu odznak (badge), które są wskaźnikiem osiągnięć, umiejętności lub zainteresowań użytkownika. Używane m.in. w harcerstwie, szkoleniach nurków czy grach terenowych, z powodzeniem służą do wyznaczania celów, motywowania, reprezentowania osiągnięć i komunikowania sukcesów w wielu kontekstach. Uzyskiwane odznaki składają się z mikropoświadczeń, które oznaczają wykonanie danego zadania. Są to fragmenty danej kompetencji, jednak na tyle istotne, że można je z niej wyodrębnić i potwierdzić.

specjalistyczne kwalifikacje w zakresie oceniania

specjalistyczne kwalifikacje w zakresie oceniania

Zmiany w przepisach sprawiły, że nauczyciele w angielskich szkołach i koledżach nie są już zobowiązani do posiadania specjalistycznych kwalifikacji, które były wymagane wcześniej. Dotyczy to również asesorów. Dlatego nie jest możliwe, aby OCNL (lub inny ośrodek działający na podobnych zasadach) wymagał od asesora posiadania specjalistycznych kwalifikacji związanych z ocenianiem.

mniejsze organizacje nadające kwalifikacje

mniejszych organizacji

Do dużych organizacji nadających kwalifikacje w Wielkiej Brytanii można zaliczyć: AQA, City&Guilds, OCR i Pearson. Oferują one ponad 75% wszystkich kwalifikacji w Anglii. Pozostałe 25% oferowanych jest przez około 150 mniejszych podmiotów tego typu. Mniejsze organizacje w znaczący sposób różnią się od siebie pod względem liczby oferowanych kwalifikacji. Niektóre z nich, tak jak OCNL, oferują kilkadziesiąt lub kilkaset różnych kwalifikacji, których uzyskanie jest możliwe w kilkudziesięciu czy nawet kilkuset instytucjach, które kształcą i przeprowadzają walidację. Istnieją również instytucje, które oferują tylko jedną lub dwie kwalifikacje w wysoce wyspecjalizowanym obszarze zawodowym.